

Till/  
Östermalms stadsdelsnämnd

2022 11 09

## **FUNKTIONSHINDERRÅDETS FÖRSLAG TILL AKTIVITETER I VP 2023 PÅ ÖSTERMALMS STADSDELSNÄMND**

I det av staden framtagna Delaktighetsprogrammet 2018-2023 anges att stadens nämnder och styrelser ska använda ett funktionshinderperspektiv i sitt arbete. Detta innebär bland annat att följande principer skall följas:

- principen om universell utformning
- åtgärda befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar
- förebygga och motverka diskriminering

### **Funktionshinderråd i nya kläder**

Det viktigaste i början av år 2023 är att tillsammans med den eventuellt hopslagna stadsdelen Östermalm/Norrmalm hitta bra former för samarbete kring funktionshinderfrågor. Det gäller såväl sjösättandet av FH-rådets verksamhet efter översynen, som rutiner för det fortsatta arbetet.

#### ***FH-rådet föreslår:***

- *Förvaltning och nämnder ger rådet/råden det extra stöd som kan behövas för att implementera den nya organisationen*
- *I syfte att gemensamt hitta lämpliga former för sjösättandet och framtida samarbete, liksom att diskutera och prioritera VP 2023, föreslås att presidium och avdelningschefer tillsammans med Funktionshinderrådet under tidig vår genomför ett halvdags workshop.*

### **Funktionshinderperspektivet**

Kommunfullmäktige har angivit att funktionshinderperspektivet skall tillämpas vid beslutsfattande, planering och utförande av verksamhet för att säkerställa att alla, oavsett funktionsförmåga, får tillgång till stadens samhällsliv och till stadens stöd, skydd och service på lika villkor

#### ***FH-rådet föreslår:***

*Funktionshinderperspektivet skall vara en särskild rubrik i utredningar, remisser etc, för att säkerställa att detta beaktats i varje ärende*

I det följande föreslår funktionshinderrådet olika aktiviteter angivna under de åtta fokusområden som anges i Delaktighetsprogrammet.

## 1. Rätten till arbete och försörjning

### Sysselsättning

I budgetplan för år 2023-2025 anges att ett fortsatt arbete med att prioritera ungdomar med funktionsnedsättning vid erbjudande om feriejobb ska gälla.

#### **FH-rådet föreslår:**

*"Revisionsrapport från Stadsrevisionen Dnr: RVK 2021/129 Stöd till unga vuxna med funktionsnedsättning att komma i arbete Nr 4, 2022" följs noga upp och påpekade brister åtgärdas snarast. En skriftlig beskrivning av när och hur detta kommer att göras tillställs funktionshinderrådet.*

## 2. Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen

För många elever med olika funktionsnedsättningar kan skolstarten vara jobbig. Varken skola/lärare, föräldrar eller elever vet vad som väntas i det enskilda fallet. För att öka möjligheterna för en bra skolstart med optimala resurser i det enskilda fallet, krävs - i god tid inför skolstart (6-års) - en ökad samverkan mellan förskola och skola kring varje blivande elevs personliga behov. Att säkerställa en sådan överlämning är än mer angelägen vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar.

#### **FH-rådet föreslår:**

*Under året bör - när det gäller barn med en funktionsnedsättning - utvecklas en process för överlämning från förskola till skola skolan.*

## 3. Rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljö samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris

### a. Trygghet

I flera av stadens trygghetsundersökningar har man kunnat utläsa att personer med olika funktionsnedsättningar upplever en större otrygghet än genomsnittet. Stadsdelsnämnden har angivit att man till år 2025 önskar halvera den upplevda otryggheten i Stockholm.

#### **FH-rådet föreslår:**

- I kommande redovisningar skall målgruppen "Personer med funktionsnedsättning" särredovisas
- Funktionshinderrådet inbjuds delta i trygghets- och tillgänglighetsvandringar kvällstid i mörker.

### b. Trygghet i krissituationer

Prioritera, samordna och leda stadens arbete för en sammanhållen och stärkt krisberedskap och förmåga i det civila försvaret, bland annat genom att fortsätta utreda förutsättningar för ett beredskapslager.

#### **FH-rådet föreslår:**

*SDF ser över sitt ansvar vid krissituationer, t ex*

- reservsystem för el vid särskilda boenden (hissar, tel. värme, vatten, trygghetslarm mm).

- tillgång till skyddsutrustning och rutiner vid epidemier
- genomför krisberedskapsövningar utifrån nämndens krisledningsplan, i vilken även beredskap för pandemier ska ingå

### **c. Anpassade bostäder**

Kommunfullmäktige har uttryckt att i stadsexploateringsprojekt skall prövas om projekten kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende för äldre och/eller bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL, med prioriterad inriktning på boenden inom de sistnämnda boendeformerna.

Aktuell prognos pekar mot att nästan ingen förbättring sker under de närmaste tio åren. Trots nybyggnation kommer ökad efterfrågan betyda att bristen i antalet bostäder är lika stor om tio år som den är nu.

#### ***FH-rådet föreslår:***

- SDN tar ansvar för att antalet särskilda bostäder i stadsdelen motsvarar behovet – på kort och lång sikt
- En plan upprättas för att under mandatperioden göra satsningar för att täcka behovet av platser i gruppboende inom socialpsykiatri

### **d. Tillgänglighetsinventeringar**

På Södermalm genomfördes för ett par år sedan tillgänglighetsinventeringar som feriearbete för skolungdomar. Som handledning projektanställdes en person under en kortare tid. Resultatet blev lyckosamt och har senare kunnat användas i olika sammanhang.

#### ***FH-rådet föreslår:***

- En liknande undersökning genomförs på Östermalm (Norrmalm)
- Under verksamhetsåret ska minst en tillgänglighetsvandring genomföras gemensamt med FH-råd och SDN

## **4. Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik**

### **Digitalisering**

SDN har uttryckt att man vill säkerställa tillgängligheten av stadens digitala tjänster och webbplatser, bland annat genom att digitalisera orosanmälan och ansökan om försörjningsstöd

#### ***FH-rådet föreslår:***

- Bevaka att digitaliseringen utgör ett komplement, inte skapar nytt utanförskap genom att ta bort nuvarande kontaktytor
- Följ upp och utveckla den utökade digitala fixartjänsten för personer med funktionsnedsättning, oavsett ålder.
- Ansvara för att det på varje boende finns personal med kompetens att ge digitalt stöd

## **5. Rätten till bästa möjliga hälsa**

### **Socialpsykiatri**

SDN skrev i april 2022 i sitt underlag för budget 2023-2025 att "Det råder brist på tillgängliga platser i gruppboendestäder för målgruppen. Efterfrågan på ett utökat utbud av aktiviteter på nämndens öppna träffpunkt Startpunkten har ökat".

Det är väl känt att såväl fysisk som mental aktivitet ger en bättre hälsa vilket ger högre individuellt välmående samtidigt som det sparar på personalresurser och i längden på ekonomi.

***FH-rådet föreslår:***

- SDF genomför under de närmaste åren en friskvårdssatsning
- SDF minskar isolering hos personer med funktionsnedsättning genom att de som vill får en kontaktperson
- Tjänst som Fritidsombud inrättas för att följa aktuellt utbud av aktiviteter och även själv svara för sådana på olika boenden.

## 6. **Rätten till individuellt stöd**

Under senaste åren har många upplevt en mer restriktiv tolkning av lagen vad gäller möjligheten att erhålla ledsagning eller assistans enligt LSS. Statistik från Socialstyrelsen visar att LSS-insatsen ledsagarservice har minskat med 28 procent mellan 2010 och 2021. Detta samtidigt som befolkningen under samma period har ökat med 10 procent, enligt SCB. Orsaken till minskningen är senare års rättspraxis och begränsande kommunala riktlinjer, som strider mot de grundläggande principerna i LSS. Från funktionshinderrörelsen har efterfrågats statistik över sökta, antagna och avslagna ansökningar om sådant stöd. Därmed saknas också underlag för hur stort behovet är och vilka kriterier som används i olika stadsdelar.

***FH-rådet föreslår:***

*SDN garanterar ledsagning och kontaktperson till behövande oavsett boendeform*

## 7. **Rätten till en meningsfull fritid**

***FH-rådet föreslår:***

- Utegymp eller enklare träningsredskap med tillgänglighet för funktionsnedsatta ska finnas i alla delar av stadsdelen
- SDF minskar isolering hos personer med funktionsnedsättning genom att de som vill får en kontaktperson
- SDF ökar möjlighet till ledsagning till fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättningar
- SDF utökar samarbetet med funktionshinderföreningar, för att erbjuda meningsfulla aktiviteter

## 8. **Rätten att delta i demokratin**

Många personer som är aktuella inom olika LSS-verksamheter eller socialpsykiatri har uppenbara lässvårigheter, vilket förstärker deras möjligheter att hjälpligt följa dagsaktuella frågor och samhällsutvecklingen.

***FH-rådet föreslår:***

*SDF erbjuder Läsombud/Medieombud i LSS-verksamheter och socialpsykiatri som stöd till personer med lässvårigheter när det gäller nyheter och information, skriftlig och i digital form.*